

Небесенко Анастасія Олегівна,
студентка групи ФБД-21-2,
факультет фінансів та цифрових технологій;
науковий керівник:
Чуницька Ірина Іванівна,
доктор економічних наук, професор

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Одним із основних векторів економічного розвитку України на найближчі десятиліття є цифрова економіка. Цифрові технології виконують трансформаційну функцію в розвитку, створюючи нові можливості для одержання різної соціальної та економічної вигоди для бізнесу, людей чи урядів. Їх застосування забезпечує сталий та інклюзивний економічний розвиток в усіх секторах економіки. Розвиток цифрової економіки має значний вплив на діяльність окремих підприємств і вимагає розвитку технологій управління.

Важливо визначити цифрову трансформацію в управлінні як процес інтеграції цифрових технологій в усі аспекти бізнес-діяльності компанії, що вимагає фундаментальних змін у технологіях, культурі, операціях та принципах створення нових продуктів і послуг. Для того, щоб максимально ефективно використовувати нові технології та швидко впроваджувати їх у всі сфери діяльності, компанії повинні відмовитися від старих способів ведення справ і повністю трансформувати свої процеси та робочі моделі.

Усі компанії швидко замінюють традиційні процеси на всіх рівнях управління на цифрові, використовуючи найсучасніші технології. У багатьох випадках зміни – це не вибір, а необхідність для виживання компанії. Сьогодні на ринку зростає попит на цифрові технології, ефективні для управління, і компанії, які не зможуть адаптуватися до нових моделей цифрового споживацтва, швидше за все, не виживуть. Ті компанії, які готові прийняти зміни і пристосуватися до них, а також можуть адаптуватися до більш гнучких моделей роботи, мають більше шансів на успіх, ніж будь-коли раніше. Це пов'язано з тим, що цифрова трансформація охоплює всі аспекти бізнесу і забезпечує ефективні способи їх вдосконалення в міру розвитку цифрових технологій. Великі дані та вдосконалена аналітика дають змогу точніше та швидше приймати рішення – від профілактичних ремонтів на виробництві до запобігання шахрайським операціям. Однак ми вважаємо, що найскладнішою зміною для традиційних галузей є не створення та інтеграція технологій, а фундаментальний розвиток корпоративної культури та організацій. Адаптивний підхід і висока толерантність до ризиків, характерні для підприємництва, далекі від усталених підходів до управління великими компаніями. У терміні «цифрова трансформація» саме «трансформація» – свідомо та послідовна якісна реорганізація – викликає найбільші труднощі для традиційних компаній [1]. Сьогодні цифрова трансформація з різною

швидкістю проникає в усі сектори економіки. Слід зазначити, що наслідки цифрової трансформації варіюються від галузі до галузі. Зрозуміло, що найлегше цифрова трансформація проходить у високотехнологічних галузях. Однак немає сумнівів, що цифрова трансформація вплине на всі сектори економіки.

Важливо впроваджувати цифрові технології, які оптимізують процеси управління. Наприклад, за допомогою HRmaps - модульної цифрової платформи, призначеної для підвищення якості управління персоналом [2]. Платформа автоматизує багато рутинних завдань і допомагає спростити та пришвидшити процеси управління. Загалом, цифрова трансформація компанії можлива лише тоді, коли керівництво зосереджується на технічних аспектах і приділяє особливу увагу людським ресурсам. Цифрова трансформація підприємств можлива лише тоді, коли керівництво зосереджується на технічних аспектах і фокусується на людських ресурсах. Зокрема, вони свідомо формують культуру організації, залучають працівників до цих процесів і забезпечують ефективну взаємодію між різними частинами організаційної структури [3].

Також, слід зазначити, що у контексті сприяння сталому розвитку в Україні особливого значення набувають інструменти забезпечення управління на різних рівнях взаємодії учасників економічного простору. Зокрема, взаємодія органів державної влади в частині забезпечення реалізації національно важливих управлінських рішень, взаємодія бізнес-менеджерів та виконавців управлінських завдань в частині реалізації стратегій окремих суб'єктів господарювання, а також взаємодія учасників економічного середовища, а саме органів державної влади, органів управління та управлінських команд. Отож, інформаційні технології є універсальним інструментом для систематизації управлінських та інших функціональних процесів. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у сучасному управлінні гарантується положеннями інформаційної політики. Інформаційна політика передбачає, що інформаційні технології не є універсальним засобом оптимізації управлінської діяльності, а цифровізація та інформатизація цифровізація управління, в свою чергу, супроводжується формуванням відповідних умов, зокрема розвитком медіаправа як основи та регуляторного інструменту використання інформаційно-комунікаційних технологій у різних сферах життєдіяльності суспільства, розвитком національно ідентифікованої інтелектуальної власності та інформаційної політики щодо її захисту. Тож, впровадження цієї технології в управління є невідворотним етапом формування сучасного інформаційного суспільства.

Тому використання інформаційних технологій в менеджменті слід розглядати як симбіоз наукових, інженерних та технічних дисциплін, що вивчають способи ефективного управління людською працею, обробкою та зберіганням інформації. Раціональна модель управління повинна гармонійно поєднувати використання комп'ютерів з методами організації та взаємодії з людьми і виробничим обладнанням, а також соціальними, економічними і культурними питаннями, пов'язаними з усім цим. Основними принципами

застосування інформаційних технологій є інтеграція процесів, гнучкість та інформативність [4, с. 7-8]. Інформаційні технології в сучасному менеджменті є інструментом, який підтримує взаємозв'язок між адміністративними процесами в державі та утворенням інформаційного суспільства, необхідною дією в умовах глобалізації [5].

В умовах глобальної цифровізації інформаційні технології є основним засобом модернізації адміністративних процесів, спрямованих на підвищення адміністративної ефективності та доступу до інформації про державну та муніципальну діяльність. Соціально-економічні тенденції розвитку України є нерівномірними, з характерними ознаками кризи. Тим не менш, існують позитивні моменти з точки зору організаційного забезпечення використання ІТ в управлінні. Зокрема, національний інформаційний простір має необхідні передумови для формування інформаційної інфраструктури та широкого використання інформаційно-комунікаційних технологій на всіх рівнях управління.

Таким способом, в умовах цифрової економіки фокус систем управління зміщується в бік цифрової системи стратегічного планування, спрямованої на пошук ефективних та швидких рішень в рамках всього функціонального ланцюжка підприємства «технології – бізнес-процеси – ресурсне забезпечення – ринкова діяльність – корпоративна культура». Інформація стає основним фактором, що визначає якість бізнес-рішень. Великі дані та вміння трансформувати їх у бізнес-діяльність визначають довгострокову конкурентоспроможність компаній.

Згідно з аналізом, в умовах глобальної цифровізації використання інформаційно-комунікаційних технологій має велике значення і гарантує оптимізацію процесів управління виробничими, економічними, людськими та фінансовими ресурсами, а також потенціалом підприємств і держави в цілому. ІТ допомагає публічному та корпоративному менеджменту підтримувати високий рівень продуктивності.

Список використаних джерел

1. Панкратова, О. Цифровізація як сучасний тренд розвитку менеджменту. Економіка та суспільство, (33). 2021. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-55>
2. Климчук О.В. Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. Економіка і організація управління. 2021. № 1 (41). С. 72-85.
3. Ринкевич Н.С. Трансформація організаційної культури підприємств в умовах модернізації. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Інститут економіки промисловості НАН України. Київ. 2020. 326 с.
4. Денісова О. О. Інформаційні системи і технології в юридичній діяльності / КНЕУ. 2021. С. 7-8.
5. Іванюк, О. В., Довженко, В. А., Кравець, І. В. Перспективи інформаційних технологій у вітчизняній системі державного управління”, Державне

управління: удосконалення та розвиток, вип. 4. 2020. URL:
<http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1220>

Нестор Ольга Юріївна,
кандидат економічних наук,
науковий співробітник відділу регіональної
фінансової політики;
Державна установа «Інститут регіональних
досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України»

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО КОНТЕКСТУ ПЕРСПЕКТИВНОГО «ПЛАНУ МАРШАЛЛА ДЛЯ УКРАЇНИ»

Уроки Плану Маршалла для країн Західної Європи можуть і повинні бути використані при розробленні «Плану Маршалла для України».

Говорячи про перспективне розроблення «Плану Маршалла для України» для її відновлення після російської військової агресії, варто врахувати кілька унікальних особливостей українського контексту. Такими особливостями є:

- геополітичний аспект та важливість геополітичної підтримки партнерами України. На цьому акцентує увагу професор Я. Грицак. За його словами, українське питання, тобто суб'єктність українців, є тією віссю, яка єднає Вашингтон і Брюссель. Чи зможе Україна скористатися тими можливостями, які відкриває перед нею геополітична ситуація? Професор Грицак зауважує, що є перспектива «Плану Маршалла» для України, в якому важлива не лише економічна, але й політична складова, яка «дозволить під контролем, під диктовку ... завершити ті реформи, яких ми не встигли зробити. І ключова реформа – це реформа судова. Без цієї реформи нам нічого не вдасться... Реформа судочинства – це єдиний спосіб захистити власність і це єдиний спосіб запустити нашу економіку» [1]. Зазначимо, що на важливості судової реформи, захисту прав власності та інвестицій також акцентував В. Геєць ще у 2015 році, після початку російського вторгнення та анексії територій України [2]. Я. Грицак наголошує і на тому, що успіх Плану Маршалла допоможуть забезпечити три чинники у синергії – це «Українська держава, українське суспільство і зовнішня допомога». За відсутності одного з цих компонентів шанси на успіх низькі. У випадку успішного розвитку подій Я. Грицак прогнозує, що «українське питання не тільки розв'яжеться, а ми отримаємо шанси на появу в цьому регіоні нового тигра, щось на кшталт сучасної Польщі чи сучасної Південної Кореї... » [1].

- потреба перебудови української економіки на сучасний лад. На цьому наголошує Є. Головаха. Він висловлює сподівання, що завдяки «Плану Маршалла для України» є можливим для нашої економіки поступово набути просунутої моделі, яка справді суттєво підвищуватиме рівень життя населення. «...Ми зможемо поступово, за наступні десять років повністю